

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2013 r.

Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSR Alina Gałęzowska

Protokolant Alina Kowalik

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2013 r. w Środzie Śląskiej

sprawy z powództwa N. P.

p/ko (...)S.A. z siedzibą we W.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą we W. na rzecz powódki N. P. kwotę 32.329,60 zł (trzydzieści dwa tysiące trzysta dwadzieścia dziewięć złotych sześćdziesiąt groszy) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty:

- 30.000 zł od dnia 08 marca 2011 r. do dnia zapłaty

- 1.209,60 zł od dnia 18 maja 2011 r. do dnia zapłaty

- 1.220 zł od dnia 23 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty ;

II. daje idące powództwo oddala;

III. ustala, że strona pozwana Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą we W. ponosi odpowiedzialność na przyszłość za skutki wypadku jakiemu powódka N. P. uległa w dniu 24.11.2010 r.;

IV. zasądza od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą we W. na rzecz powódki N. P. kwotę 4.863,65 zł (cztery tysiące osiemset sześćdziesiąt trzy złote sześćdziesiąt pięć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

V. nakazuje uiścić stronie pozwanej na rzecz Skarbu Państwa - kasa Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej tytułem brakującej opłaty od pozwu kwotę 803 zł, a powódce kwotę 254 zł.

Z)

1. (...)

2. (...)

20.11.2013 r.

Sygn. akt I C 343/12

UZASADNIENIE

M. P. jako przedstawiciel ustawowy małoletniej powódki N. P. pozwem z dnia 24 lutego 2012 r. wniósł o zasądzenie od strony pozwanej (...) S.A. w W. kwoty 20.000,00 zł. tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za trwały uszczerbek na zdrowiu, doznaną krzywdę, ból i cierpienie wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 20 grudnia 2011 r. do dnia zapłaty oraz kwoty 1.209,60 zł. tytułem zwrotu kosztów opieki sprawowanej nad poszkodowaną w okresie od 04 grudnia 2010 r. do 04 kwietnia 2011 r., tj. przez 120 dni wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 18 czerwca 2011 r. do dnia zapłaty, a także kwoty 176,90 zł. tytułem zwrotu kosztów za zniszczone w zdarzeniu rzeczy. Jednocześnie wniósł o ustalenie odpowiedzialności strony pozwanej na przyszłość oraz o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu żądania przedstawiciel ustawowy małoletniej powódki wskazał, że w wyniku wypadku komunikacyjnego z dnia 24 listopada 2010 r. powódka przewieziona została do (...)we W. gdzie rozpoznano u niej mnogie obrażenia ciała, obrażenie wiodące- złamanie trzonu kości udowej prawej, krwawienie podpajęczynówkowe, a także urazu głowy z długotrwałą utratą przytomności (powyżej 0,5 godziny). Tego samego dnia przewieziono powódkę do (...)Szpitala (...)we W., w którym przebywała od (...)2010 r. do (...)2010 r. Powódce założono wyciąg bezpośredni na kość udową, a po uzyskaniu poprawy stanu zdrowia została zoperowana. Odlamy kości udowej zreperowano i ustabilizowano gwoździem śródszpikowym ryglowanym Dnia 30 lipca 2011 r. wykonano kolejny zabieg usunięcia łącznika metalowego. Powódka po przebytych operacjach wielokrotnie poddawana była rehabilitacji polegającej na ćwiczeniu i masowaniu mięśni uda i całego kręgosłupa. Mimo to, do dnia dzisiejszego odczuwa ona negatywne skutki wypadku z dnia 24 listopada 2010 r., objawiające się bólami w biodrze, zwłaszcza podczas przemieszczania się. Po wyjściu ze szpitala z uwagi na stan zdrowia, przebyte leczenie powypadkowe i związane z nim cierpienie psychiczne powódka została przebadana w dniu 16 grudnia 2010 r w (...) we W., gdzie orzeczono o potrzebie indywidualnego nauczania do dnia 28 lutego 2011 r. W dalszym etapie rekonwalescencji pojawiły się ostre zaburzenia psychotyczne. Zalecono objęcie opieką i redukcję stresów oraz orzeczono o konieczności indywidualnego nauczania na terenie szkoły do końca roku szkolnego 2010/2011. W diagnozie wskazano na zaburzenia zachowania o charakterze samoagresji i objęto powódkę leczeniem farmakologicznym. W związku z długotrwałym leczeniem powódka doświadczyła poczucia ogromnej samotności będącej wynikiem odizolowania od rówieśników. W szkole w trakcie trwania nauczania indywidualnego zaobserwowano nadmierne pobudzenie i agresję. Podjęto próbę odstawienia laków, co wywołało narastanie pobudzenia, niepokój. Na dalszym etapie pojawiały się dolegliwości somatyczne takie jak bóle głowy, bezsenność oraz utrudniające funkcjonowanie częste zmiany nastrojów, nagłe lęki i napięcia. Podczas spotkań ze specjalistami z dziedziny psychoterapii psychodynamicznej zauważono towarzyszące tym terapiom napięcie emocjonalne zwłaszcza przy treściach dotyczących relacji z rówieśnikami. Podłożem zaś tych problemów, jak wskazano w pozwie był wypadek jakiemu powódka uległa w dniu 24 listopada 2010 r. Na skutek zgłoszonych roszczeń strona pozwana przyznała powódce tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, ból i cierpienie kwotę 20.000,00 zł., tytułem zwrotu poniesionych kosztów leczenia kwotę 311,50 zł., tytułem odszkodowania za zniszczoną odzież kwotę 300 zł. oraz kwotę 384,12 zł. tytułem poniesionych kosztów dojazdu. Następnie wskutek przedłożenia kolejnej dokumentacji na dowód poniesionych dalszych kosztów, strona pozwana przyznała kolejne odszkodowanie za koszty leczenia i opiekę osób trzecich. W ocenie powódki przyznane przez stronę pozwaną kwoty są nieadekwatne do powstałej szkody nie spełniają funkcji kompensacyjnej.

Strona pozwana w odpowiedzi na pozew z dnia 27 czerwca 2012 r. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na jej rzecz od powódki zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Strona pozwana przyznała, że ponosi odpowiedzialność, co do zasady, za skutki wypadku z dnia 24 listopada 2010 r. W wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego wypłaciła powódce kwotę 20.000 zł. tytułem zadośćuczynienia, kwotę 2.221,50 zł., tytułem kosztów leczenia, kwotę 300 zł. odszkodowania za zniszczoną odzież, kwotę 384,12 zł. tytułem zwrotu kosztów dojazdów, 2.198,40 zł. tytułem zwrotu kosztów opieki osób trzecich. W ocenie strony pozwanej wypłacona przez nią kwota 20.000,00 zł. w sposób właściwy spełniła charakter kompensacyjny i była ekonomicznie odczuwalna dla powódki. Ustalając wysokość zadośćuczynienia strona pozwana wzięła pod uwagę, jej zdaniem, wszystkie okoliczności wpływające na rozmiar doznanej przez powódkę krzywdy, a w szczególności poziom ustalonego uszczerbku na 13 %, charakter i dolegliwość doznanych urazów, stopień uciążliwości i przebieg leczenia oraz konsekwencje w życiu osobistym obecnie i w przyszłości. Strona pozwana zauważyła również, iż w

toku postępowania likwidacyjnego wypłaciła powódce stosowne odszkodowanie tytułem zwrotu kosztów opieki osób trzecich, jak również odszkodowanie za zniszczone w zdarzeniu rzeczy.

W dniu 26 lipca 2012 r. powódka uzyskała pełnoletność i udzieliła pełnomocnictwa do reprezentowania jej w toku postępowania pełnomocnikowi w osobie radcy prawnego. Pismem z dnia 21 października 2013 r. powódka ostatecznie sprecyzowała żądanie pozwu wnosząc o zasądzenie na jej rzecz od strony pozwanej kwoty 40.000,00 zł. tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 08 marca 2011 r. do dnia zapłaty, kwoty 1.209,60 zł. tytułem zwrotu kosztów opieki wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 18 maja 2011 r. do dnia zapłaty, kwoty 176,90 zł. tytułem odszkodowania za zniszczoną odzież wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 08 marca 2011 r. do dnia zapłaty oraz kwoty 1.120,00 zł. tytułem odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 23 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty. Na rozprawie w dniu 20 listopada 2013 r. pełnomocnik procesowy powódki złożył do akt sprawy spis kosztów, które łącznie wyniosły 7.162,80 zł.

Strona pozwana nie odniosła się do żądania pozwu sformułowanego przez powódkę w piśmie z dnia 21 października 2013 r. .

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 24 listopada 2010 r. w K., kierujący samochodem osobowym marki M. (...) nr rejestracyjny (...) J. K. (1) jechał jezdnią ul. (...) od strony ul. (...) w kierunku ul. (...) i przy skrzyżowaniu z ul. (...) potracił N. P. przechodzącą przez jezdnię w miejscu wyznaczonym z lewej strony na prawą względem kierunku poruszania się pojazdu. Do zdarzenia doszło wskutek niezachowania przez kierującego pojazdem szczególnej ostrożności, a zwłaszcza nie obserwowania w dostatecznym stopniu przedpola jazdy oraz nie zmniejszenia prędkości tak, aby nie narazić na niebezpieczeństwo pieszych znajdujących się na przejściu lub na nie wchodzących. Kierujący pojazdem ubezpieczony był u strony pozwanej.

Niesporne

Z miejsca wypadku powódkę zabrał zespół Pogotowia (...), który przetransportował ją do (...)we W.. Wskutek wykonanych badań u powódki rozpoznano mnogie obrażenia ciała: uraz głowy z długotrwałą (ponad pół godziny) utratą przytomności, złamanie trzonu kości udowej prawej, niewielkie krwawienie podpajęczynówkowe. Po ustabilizowaniu stanu ogólnego przekazano powódkę do (...)we W., w którym przebywała od 24 listopada 2010 r. do 4 grudnia 2010 r. Początkowo stosowano wyciąg bezpośredni za kość udową, a po uzyskaniu poprawy stanu ogólnego została poddana leczeniu operacyjnemu, podczas którego odłamy złamania kości udowej prawej zreponowano i ustabilizowano gwoździem śródszpikowym ryglowanym. Po operacji wypisano powódkę do domu z zaleceniem chodzenia o kulach bez obciążania operowanej kończyny.

Dowody: karta informacyjna leczenia szpitalnego z dnia 24 listopada 2010 r. – k. 21

karta informacyjna z dnia 04 grudnia 2010 r. – k. 22

wynik badania diagnostycznego z dnia 11 stycznia .2011 r. – k. 23

informacja dla lekarza kierującego/POZ z dnia 11 lutego 2011 r. k. 24

zeznania świadka E. P. – k. 99-102

zeznania świadka M. P. – k. 102-104

W dniach od 27 do 30 lipca 2011 r. powódka ponownie przebywała na (...) we W.. Usunięto wówczas łącznik metalowy, a następnie zalecono zdjęcie szwów w dniu 08 sierpnia 2011 r. w poradni chirurgii dziecięcej.

Dowody: karta informacyjna z dnia 30 lipca 2011 r. – k. 25

zeznania świadka E. P. – k. 99-102

zeznania świadka M. P. – k. 102-104

Orzeczeniem nr (...)z dnia 16 grudnia 2010 r. Zespół Orzekający przy (...) we W.orzekł o potrzebie indywidualnego nauczania powódki w okresie do dnia 28 lutego 2011 r. z uwagi na stan zdrowia ucznia znacznie utrudniający uczęszczanie do szkoły. Jednocześnie zdiagnozowano u powódki możliwości intelektualne w pełni wystarczające do ukończenia wybranej przez powódkę szkoły. Poziom rozumienia czytanego tekstu o dość dużym stopniu utrudnienia przeciętny. Istotnie zaburzone procesy uczenia się nowych treści. Zakres pamięci operacyjnej przeciętny, ale pojemność niska. Widoczna trudność w mobilizacji do dłużej trwającego wysiłku intelektualnego. Męczliwość układu nerwowego oraz labilność uwagi znacząco wpływają na ogólnie niską efektywność zapamiętywania. U powódki stwierdzono również funkcjonowanie przy znacznie podwyższonym poziomie lęku oraz małą odporność na stres. Reaguje emocjonalnie często nieadekwatnie do sytuacji. Silnie doświadcza negatywnych uczuć: złości, niezadowolenia z siebie i życia. W dużym stopniu ma to swe podłoże w zaistniałej sytuacji zdrowotnej powódki.

Dowód: orzeczenie nr (...) z dnia 16 grudnia 2010 r. – k. 26-27

Na początku lutego 2011 r. w trakcie lekcji w obecności nauczyciela wystąpiły ostre zaburzenia zachowania o charakterze samoagresji. Powódka mówiła od rzeczy, przebiegała się, mówiła, że jest z kimś umówiona, nawet w nocy, choć nie było to prawdą. W związku z tym dokonano konsultacji neurologicznej oraz w dniu 12 lutego 2011r. także psychiatrycznej, w wyniku której stwierdzono u powódki ostre zaburzenia psychotyczne nieokreślone do różnicowania z epizodem manii i objęto powódkę leczeniem farmakologicznym.

Wskutek ostrych zaburzeń psychotycznych Zespół (...)przy (...) we W.orzekł o potrzebie indywidualnego nauczania powódki w okresie do końca roku szkolnego 201/2011 r. -orzeczenie nr (...)z dnia 03 marca 2011 r. Jednocześnie stwierdzono u powódki dobrą umiejętność koncentracji na zadaniu, pracę w dobrym tempie oraz popełnianie przeciętnej ilości błędów. W porównaniu zaś do poprzednich badań zmianie uległa ekstrawersja, osiągając bardzo wysokie natężenie. Powódka zaczęła łatwo doznawać uczucia gniewu, złości i mieć trudności z kontrolowaniem różnych pokus. Zaczęła mieć potrzebę bycia ustawicznie zajęta, poszukiwania doznań i stymulacji. Powódka przejawiała koncentrację na własnej osobie i niechętnie angażowała się w problemy innych.

Dowód: orzeczenie nr (...) z dnia 03 marca .2011 r. – k. 28-29

opinia psychiatryczna z dnia 11 kwietnia 2011 r. – k. 30

zaświadczenie lekarskie z dnia 22 lutego 2011 r. – k. 31

zeznania świadka E. P. – k. 99-102

zeznania świadka M. P. – k. 102-104

przesłuchanie powódki N. P. – k. 216-218

W dniu 28 marca 2011 r. lekarz specjalista psychiatra stwierdził poprawę stanu psychicznego powódki i wskazał odstąpienie od indywidualnego nauczania w roku szkolnym 2011/2012.

Dowód: zaświadczenie lekarskie z dnia 28 marca .2011 r. – k. 32

Od maja 2011 r. powódka objęta została indywidualną terapią psychodynamiczną. Podczas spotkań powódce towarzyszyło duże napięcie emocjonalne szczególnie przy treściach dotyczących relacji z rówieśnikami.

W dniu 30 sierpnia 2011 r. ze względu na stan zdrowia powódki lekarz specjalista psychiatra dzieci i młodzieży zalecił zmianę środowiska i szkoły.

Dowody: zaświadczenie nr (...)dnia 29 sierpnia 2011 r. – k. 33

zaświadczenie z dnia 30 sierpnia 2011 r. – k. 34

Powódka zmieniła środowisko szkolne i podjęła naukę w innym liceum ogólnokształcącym. Powódka na początku dobrze czuła się w nowej szkole, jednak w listopadzie 2011 r. nastąpił ponowny atak o charakterze maniackim, polegający na dużej aktywności powódki, jej nadpobudliwości oraz agresywności w stosunku do matki. W związku z tym przestała chodzić do szkoły, do której wróciła w grudniu. W nocy z dnia 23 na 24 grudnia 2011 r. powódka uciekła z domu około północy i odnalazła się nad ranem. Cały ten czas spędziła za miastem na dworze. Rano odnaleziono ją brudną i ubraną w podkoszulkę. Próby ucieczki powtarzały się. Dopiero 02 stycznia 2012 r. powódka ponownie poszła do szkoły, ale zamiast wrócić do domu, wyjechała z miasta. Jak się później okazało znaleziono ją w I.. W związku z powyższymi zdarzeniami powódka ponownie źle się czuła w szkole, a koleżanki się od niej odsunęły.

Dowody: zeznania świadka E. P. – k. 99-102

zeznania świadka M. P. – k. 102-104

przesłuchanie powódki N. P. – k. 216-218

W ostatnim okresie powódka wydatkowała na psychoterapię 1.120,00 zł. Nadto, zniszczeniu uległy ubrania noszone przez powódkę w chwili zdarzenia.

Dowody: rachunek nr (...) – k. 210

akta szkody nr 100- (...) – k. 68

Powódka zgłosiła szkodę stronie pozwanej wnosząc o wypłatę zadośćuczynienia w wysokości 80.000,00 zł., zwrot kosztów za zniszczone w zdarzeniu rzeczy w kwocie 476,90 zł., zwrot kosztów leczenia w wysokości 311,50 zł. oraz zwrot kosztów przejazdów do placówek medycznych w kwocie 384,12 zł.

Decyzją z dnia 07 marca 2011 r. strona pozwana przyznała powódce zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, ból i cierpienie w kwocie 20.000,00 zł., odszkodowanie z tytułu poniesionych kosztów leczenia w kwocie 311,50 zł., kwotę 300 zł. tytułem odszkodowania za zniszczoną odzież oraz kwotę 384,12 zł. dopłaty z tytułu poniesionych kosztów dojazdów.

Dowody: pismo z dnia 31 stycznia 2011 r. – k. 36-37,

decyzja z dnia 07 marca 2011 r. – k. 39-40

akta szkody nr 100- (...) – k. 68

Pismem z dnia 04 kwietnia 2011 r. powódka w związku z niewspółmierną wysokością wypłaconego świadczenia, a dalej trwającym leczeniem i nowymi dolegliwościami wniosła o wypłatę zadośćuczynienia w kwocie 60.000,00 zł oraz zwrot kosztów opieki osób trzecich nad powódką w wysokości 3.168,00 zł

Decyzja z dnia 17 maja 2011 r. strona pozwana przyznała powódce odszkodowanie z tytułu dalszych kosztów opieki osób trzecich w kwocie 2.198,40 zł. przyjmując do obliczeń wymiar opieki dziennej na 3 godziny i czas trwania opieki na cztery miesiące oraz stawkę za godzinę w wysokości najniższego miesięcznego wynagrodzenia netto w chwili zdarzenia.

Dowody: pismo z dnia 0 kwietnia .2011 r. – k. 41

decyzja z dnia 17 maja 2011 r. – k. 42-43

akta szkody nr 100- (...) – k. 68

Powódka w związku z zakończeniem zasadniczej części leczenia wniosła o ustalenie terminu komisji lekarskiej oraz dokonanie refundacji poniesionych kosztów leczenia.

Decyzją z dnia 21 września 2011 r. strona pozwana przyznała powódce kwotę 350,00 zł. tytułem odszkodowania za poniesione koszty leczenia.

Dowody: pismo z dnia 31 sierpnia .2011 r. – k. 44

decyzja z dnia 21 września 2011 r. – k. 45-46

akta szkody nr 100- (...) – k. 68

Pismem z dnia 27 września 2011 r. powódka ponownie odwołała się od decyzji strony pozwanej wnosząc o łączną wypłatę tytułem zadośćuczynienia kwoty 80.000,00 zł. Jednocześnie powódka wskazała chęć ugodowego załatwienia sprawy.

Strona pozwana pismem z dnia 20 października 2011 r. nie uznała żądania powódki, proponując jednocześnie w ramach ugodowego załatwienia sprawy dopłatę w wysokości 5.000,00 zł, obejmującą całość roszczeń zarówno istniejących w dniu zawierania ugody jak i te, które mogą pojawić się w przyszłości.

Powódka pismem z dnia 19 stycznia 2012 r. wezwała stronę pozwaną do zapłaty kwoty zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, ból i cierpienie w łącznej wysokości 80.000,00 zł oraz zwrotu kosztów leczenia w łącznej kwocie 630 zł.

Decyzją z dnia 17 lutego 2012 r. strona pozwana przyznała powódce odszkodowanie z tytułu zwrotu kosztów leczenia w wysokości: 630,00 zł.

Decyzja z dnia 23 maja 2012 r. strona pozwana przyznała powódce kwotę 910,00 zł. tytułem zwrotu kosztów leczenia.

Dowody: pismo z dnia 27 września 2011 r. – k. 47-48

wezwanie do zapłaty z dnia 19 stycznia .2011 r. – k. 49-50

pismo z dnia 20 października 2011 r. – k. 51

akta szkody nr 100- (...) – k. 68

U powódki obecnie rozpoznaje się stan po urazie głowy ze wstrząśnieniem mózgu, stan po złamaniu trzonu kości udowej prawej z przemieszczeniem leczonym operacyjnie osteosyntezą śródszpikową. Długotrwały uszczerbek na zdrowiu powódki związany z wypadkiem wynosi 20 % z pozycji 147 b w oparciu o Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. (Dz.U. nr 234 poz. 1974). Z powodu złamania kości udowej powódka musiała zostać poddana leczeniu operacyjnemu w dwóch etapach, najpierw zespolenie złamania przy użyciu gwoździa śródszpikowego, a po siedmiu miesiącach usunięcie zespolenia. Leczenie doprowadziło do zrostu złamania i powrotu funkcji kończyny dolnej prawej, aczkolwiek w badaniu przedmiotowym wątpliwości budzi tendencja do koślawego ustawienia kolana kończyny operowanej. Mimo braku skrócenia kończyny prawej, koślawe ustawienie kolana, dość duża i szpecąca blizna pooperacyjna w okolicy krętarza większego prawego powoduje, że zmiany te mogą być uznane za mierne. Na rokowanie co do sprawności organizmu powódki na przyszłość rzutować również może owo koślawe ustawienie kolana prawego, obecnie niewielkiego stopnia, lecz zauważalne. Pod wpływem obciążenia zniekształcenie to może się w przyszłości powiększyć i wymagać dalszego leczenia ortopedycznego. Jednocześnie na obecny stan kończyn dolnych powódki, a w szczególności koślawe ustawienie w stawie kolanowym prawym miał wpływ sam doznany uraz kończyny dolnej prawej, proces leczenia, w tym leczenia operacyjnego, jak również proces gojenia się i rehabilitacji.

W okresie bezpośrednio po wypisaniu ze szpitala istniała przez trzy miesiące konieczność sprawowania opieki nad powódką w wymiarze 8 godzin dziennie, w następnych trzech miesiącach opieka ta mogła wystarczyć w wymiarze 4 godzin dziennie. Po usunięciu łączników metalowych z uda prawego powódka bezpośredniej opieki osób trzecich nie wymagała.

Dowody: opinia biegłego sądowego z zakresu chirurgii urazowej i ortopedii lek. med. S. L. dnia 02 października .2012 r. – k. 130-132

opinia uzupełniająca biegłego sądowego z zakresu chirurgii urazowej i ortopedii lek. med. S. L. z dnia 13 lutego 2013 r. – k. 152-153

Powódka przed wypadkiem z dnia 24 listopada 2010 r. dysponowała wyższymi możliwościami intelektualnymi, które na skutek zmian organicznych w obrębie C.U.N. uległy wtórnemu obniżeniu. Powódka przed zdarzeniem była wzorową i zdolną uczennicą. Uczestniczyła w licznych konkursach regionalnych, co uległo zmianie wskutek wypadku z dnia 24 listopada 2010 r. Obecnie powódka jest przeciętną uczennicą, nie bierze udziału w konkursach, bowiem nie wierzy, że mogłoby jej się to udać.

Dowody: opinia zespołu biegłych z zakresu psychiatrii J. K. (2) i psychologii A. W. z dnia 30 czerwca .2013 r. – k. 179-185

zeznania świadka E. P. – k. 99-102

zeznania świadka M. P. – k. 102-104

zaświadczenia o uczestnictwie w konkursach regionalnych – k. 109-113 i 123

świadczenie ukończenia gimnazjum z dnia 25 czerwca .2010 r. – k. 114-115

zaświadczenie nr (...) – k. 116

pismo z dnia 03 września 2010 r. – k. 117

dyplomy – k. 118-122 i 124

przesłuchanie powódki N. P. – k. 216-218

W funkcjonowaniu osobowościowym powódki po wypadku z dnia 24 listopada 2010 r. zauważa się zakłócenia. Występuje niedojrzałość w rozwiązywaniu problemów, gdzie występuje brak wglądu w czynnik emocjonalny, który również może stanowić istotną przyczynę dolegliwości somatycznych. Może pojawić się uczucie chronicznego zmęczenia i osłabienia. Pojawia się pesymistyczne nastawienie do świata i innych ludzi. Czuje się nieprzystosowana społecznie, nie ufa innym, trzyma ich na dystans, czując się przy tym wyizolowana, wyobcowana, odrzucona. Nie nawiązuje głębszych relacji. Bywa nieszczęśliwa, przygnębiona. Przeżywa wiele złości i wrogości, jednak nie umiej jej wyrazić w sposób dojrzały, społecznie akceptowalny i przystosowawczy. Wyniki badań wskazują, iż powódkę cechował dziwaczny sposób myślenia, zachowanie dziwaczne, myśli niezwykle, zerwanie kontaktu z rzeczywistością (wskaźnik schizofrenii). Na tyle zerwany został związek między życiem wewnętrznym a rzeczywistością, że trudno było z pozycji obserwatora zrozumieć zmiany w zachowaniach powódki i nastrojach. Występuje zespołu symptomów niejasny i ze sobą niepowiązanych. Problemy te nasilone powiązane są również z okresem adolescencji. Powódka ma problem z opanowywaniem impulsywnej ekspresji. Bywa niestabilna emocjonalnie, z potrzebami zależnościowymi i brakiem pewności siebie.

U powódki na skutek wypadku jaki miał miejsce dnia 24 listopada 2010 r. wystąpiły zaburzenia stresowe pourazowe, których przebieg uległ zaostrzeniu m.in. w związku z wystąpieniem jego w okresie dorastania, gdzie nie są jeszcze wykształcone mechanizmy regulacyjno-adaptacyjne. W wyniku czego zakłóceniu uległ proces rozwoju emocjonalno-

społecznego. Obniżona została sprawność umysłowa powódki. Przejawiała ona zaburzenia emocjonalne i zachowania, występowały objawy o charakterze wytwórczym. Aktualnie uległy one wyciszeniu. W ocenie biegłych trudno obecnie jednoznacznie określić rokowania co do stanu zdrowia psychicznego powódki, gdyż nadal jest ona w okresie rozwoju, a jej stan psychiczny nie jest ustabilizowany. Leczenie psychoterapeutyczne i psychofarmakologiczne winno być kontynuowane w ramach kontrolnych wizyt psychiatrycznych oraz spotkań psychoterapeutycznych w wymiarze 1 godziny tygodniowo. Powódka nie wymaga pomocy osób trzecich przy wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego.

Uszczerbek na zdrowiu powódki w związku z powyższym zdarzeniem oceniono na poziomie 15 %, zgodnie z pkt 10b rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18. (...). (Dz.U. nr 234 poz. 1974).

Dowód: opinia biegłych z zakresu psychiatrii J. K. (2) i psychologii A. W. z dnia 30 czerwca .2013 r. – k. 179-185

Powódka miała duży problem z akceptacją tego co jej się przydarzyło, jak teraz wygląda. Nadto, mimo ukończenia osiemnastu lat nie mogła zrobić prawa jazdy z uwagi na przyjmowanie przez nią leków psychotropowych. Ponadto powódka straciła kontakt z koleżankami, mimo że przed wypadkiem była osobą bardzo towarzyską.

Dowody: zeznania świadka E. P. – k. 99-102

zeznania świadka M. P. – k. 102-104

przesłuchanie powódki N. P. – k. 216-218

Powódka ukończyła Liceum Ogólnokształcące w terminie, aby nadrobić zaległości w nauce, poświęcała nauce dużo czasu oraz pobierała dodatkowe korepetycje. Obecnie kontynuuje naukę na Politechnice (...) na kierunku mechanika i robotyka. Powódka pragnęła zostać architektem, ale nie dostała się na wybrany kierunek studiów.

Przed wypadkiem powódka chodziła pływać na basen, co po wypadku stało się niemożliwe na dłuższy czas. Dopiero niedawno powódka znowu powróciła na pływalnię.

Dowód: przesłuchanie powódki N. P. – k. 216-218

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało częściowo na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 34 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych zakład ubezpieczeń zobowiązany jest do wypłaty odszkodowania jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Niespornymi w sprawie był fakt posiadania przez sprawcę wypadku obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej oraz obowiązek sprawcy wypadku do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, a tym samym i odpowiedzialność strony pozwanej co do zasady za skutki wypadku. Sporna pozostawała wysokość należnego powódce zadośćuczynienia, a także wysokość odszkodowania z tytułu poniesionych kosztów leczenia i opieki i odszkodowania za uszkodzoną w wyniku wypadku odzież.

Roszczenie powódki o zadośćuczynienie znajduje uzasadnienie w treści przepisu art. 445 k.c., którego konstrukcja oparta jest na trzech zasadach – fakultatywności zadośćuczynienia, jego powiązania z odpowiedzialnością deliktową i wreszcie ustalania zadośćuczynienia wyłącznie w wypadkach wyraźnie w ustawie przewidzianych. W tym ostatnim aspekcie przepis odsyła do stanów faktycznych wskazanych w art. 444 k. c., który swoim zakresem obejmuje uszkodzenie ciała i rozstrój zdrowia.

Uszkodzenie ciała w rozumieniu art. 444 k.c. polega na naruszeniu integralności fizycznej człowieka – zarówno jeśli chodzi o powłokę cielesną, jak i tkanki i narządy wewnętrzne (rany, złamania). Rozstrój zdrowia natomiast wyraża się w zakłóceniu funkcjonowania poszczególnych organów bez ich widocznego uszkodzenia (np. nerwice).

Niewątpliwie powódka wskutek wypadku doznała uszkodzenia ciała w postaci urazu głowy z długotrwałą (ponad pół godziny) utratą przytomności, złamania trzonu kości udowej prawej, niewielkiego krwawienia podpajęczynówkowego. W okresie po zdarzeniu u powódki wystąpiły zaburzenia stresowe pourazowe, których przebieg uległ zaostrzeniu m.in. w związku z wystąpieniem w okresie dorastania, gdzie nie są jeszcze wykształcone mechanizmy regulacyjno-adaptacyjne. W wyniku czego zakłóceniu uległ proces rozwoju emocjonalno-społecznego. Obniżona została sprawność umysłowa powódki. Przejawiała ona zaburzenia emocjonalne i zachowania, występowały objawy o charakterze wytwórczym.

Powyższe okoliczności, jak również fakt istnienia związku przyczynowego pomiędzy skutkami, a deliktem sprawcy wypadku został potwierdzony przedłożoną przez powódkę dokumentacją medyczną znajdującą się w aktach szkody oraz opinią biegłych sądowych z zakresu ortopedii lek. med. S. L., psychiatrii lek. med. J. K. (2) oraz psychologii A. W.. W ocenie Sądu opinie biegłych jako fachowe i rzetelne należało w całości podzielić. Biegli wydający opinię w sprawie złożyli przed objęciem funkcji przysięgę, którą są związani, a Sąd nie znalazł podstaw do zanegowania bezstronności biegłego jak i jego rzetelności przy wydaniu opinii. Opinia biegłego sądowego podlega ocenie przy zastosowaniu art.233 §1 kpc – na podstawie właściwych dla jej przymiotów kryteriów zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażanych w niej wniosków. Opinie biegłych zawierają uzasadnienie ostatecznych wniosków, sformułowane w sposób przystępny i zrozumiały dla osób nieposiadających wiadomości specjalnych, zaś rozumowanie biegłych i logiczna poprawność wyciągniętych przez nich wniosków nie budzi żadnych wątpliwości.

Stwierdzony u powódki uraz głowy wraz z niewielkiego stopnia krwawieniem podpajęczynówkowym, złamanie kości udowej, a następnie koślawe ustawienie kolana, dość duża i szpecąca blizna pooperacyjna w okolicy krętarza większego prawego oraz zakłócenia w funkcjonowaniu osobowościowym, co pozostaje w związku przyczynowym z wypadkiem, w którym powódka uczestniczyła dnia 24 listopada 2010 r. powodował słuszność roszczeń powódki co do zasady. Okoliczności te znalazły odzwierciedlenie w fakcie wcześniejszego wypłacenia powódce przez stronę pozwaną kwoty 20.000 zł. tytułem zadośćuczynienia. Pozostawało zatem rozważyć wysokość należnego powodowi zadośćuczynienia w świetle zgłoszonych z tego tytułu roszczeń.

Przepisy kodeksu cywilnego w części dotyczącej czynów niedozwolonych stanowią, podstawę materialnoprawną roszczenia o zadośćuczynienie, jednakże nie określają żadnych kryteriów, jakie należałoby uwzględnić przy ustalaniu jego wysokości. Kryteria takie przez lata wypracowała judykatura, szczególnie Sądu Najwyższego. Kierując się tymi wskazaniem należy stwierdzić, że Sąd winien każdorazowo oceniać wysokość zadośćuczynienia w oparciu o konkretne okoliczności faktyczne sprawy, mające wpływ na rozmiar doznanej krzywdy, stopień i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych, trwałość skutków deliktu, prognozy na przyszłość, wiek poszkodowanego, niemożność wykonywania ulubionego zawodu, uprawiania sportów, pracy twórczej, utratę kontaktów towarzyskich.

Zadośćuczynienie ma przede wszystkim charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Podzielić w tym zakresie należy pogląd wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16 lipca 1997 r. II CKN 273/97, nie publ.), iż zdrowie jest dobrem szczególnie cennym, a przyjmowanie niskich kwot zadośćuczynienia w przypadku ciężkich uszkodzeń ciała prowadzi do niepożądanego deprecjacji tego dobra.

Zdaniem Sądu odnosząc się do wysokości roszczenia powódki należało mieć na względzie zakres doznanych przez powódkę, a niekwestionowanych przez stronę pozwaną obrażeń, czas trwania procesu leczenia i rehabilitacji oraz skutki obrażeń zarówno w życiu prywatnym powódki, jak i w jej życiu zawodowym

W ocenie Sądu zakres doznanych przez powódkę obrażeń ciała był znaczny, leczenie powódki było długotrwałe. Powódka po wypadku wymagała bezpośredniej pomocy medycznej, a następnie psychologicznej przez okres łącznie trzech lat. Leczenie powódki polegało na stosowaniu wyciągu bezpośredniego za kość udową, a po uzyskaniu poprawy stanu ogólnego poddaniu leczeniu operacyjnemu, podczas którego odłamy złamania kości udowej prawej zreponowano i ustabilizowano gwoździem śródszpikowym ryglowanym, następnie usuniętym. W związku z powstaniem zaburzeń psychicznych powódka uczestniczyła w serii wizyt psychiatrycznych oraz spotkań psychoterapeutycznych.

Przebyty przez powódkę uraz zakwalifikowano jako 20 % długotrwały uszczerbek na zdrowiu z pozycji 147 b przy zastosowaniu załącznika do Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. (Dz.U. nr 234 poz. 1974). Leczenie ortopedyczne doprowadziło do zrostu złamania i powrotu funkcji kończyny dolnej prawej, aczkolwiek w badaniu przedmiotowym wątpliwość budzi tendencja do koślawego ustawienia kolana kończyny operowanej. Mimo braku skrócenia kończyny prawej, koślawe ustawienie kolana, dość duża i szpecąca blizna pooperacyjna w okolicy krętarza większego prawego powoduje, że zmiany te mogą być uznane za mierne. Na rokowanie co do sprawności organizmu powódki na przyszłość rzutować również może owo koślawe ustawienie kolana prawego, obecnie niewielkiego stopnia, lecz zauważalne. Pod wpływem obciążenia zniekształcenie to może się w przyszłości powiększyć i wymagać dalszego leczenia ortopedycznego.

W funkcjonowaniu osobowościowym powódki po wypadku z dnia 24 listopada 2010 r. zauważa się zakłócenia. Uszczerbek na zdrowiu powódki w związku z powyższym zdarzeniem ocenia się z tego tytułu na poziomie 15 %, zgodnie z pkt 10b rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. (Dz.U. nr 234 poz. 1974). Występuje niedojrzałość w rozwiązywaniu problemów, gdzie występuje brak wglądu w czynnik emocjonalny, który również może stanowić istotną przyczynę dolegliwości somatycznych. Wyniki badań wskazują, iż to powódkę cechował dziwaczny sposób myślenia, zachowanie dziwaczne, myśli niezwykłe, zerwanie kontaktu z rzeczywistością (wskaźnik schizofrenii),. Na tyle zerwany został związek między życiem wewnętrznym a rzeczywistością, że trudno było z pozycji obserwatora zrozumieć zmiany w zachowaniach powódki i nastrojach. Występuje zespół symptomów niejasny i ze sobą niepowiązanych. Problemy te nasilone powiązane są również z okresem adolescencji. Powódka ma problem z opanowywaniem impulsywnej ekspresji. Bywa niestabilna emocjonalnie, z potrzebami zależnościami i brakiem pewności siebie.

Wysokość uszczerbku na zdrowiu wyrażona procentowo ma tylko pomocnicze znaczenie dla określenia należnego zadośćuczynienia. Na rozmiar krzywdy, a w konsekwencji wysokość zadośćuczynienia, składają się cierpienia fizyczne i psychiczne, których rodzaj, natężenie i czas trwania należy każdorazowo określić w okolicznościach konkretnej sprawy.(wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 21 lutego 2007 r. I A Ca 1146/06 LEX nr 446225)

Bez wątpienia skutki urazu odczuwane są przez powódkę do chwili obecnej. Zauważalną nieprawidłowością jest koślawe ustawienie kolana, dość duża i szpecąca blizna pooperacyjna w okolicy krętarza większego prawego oraz zaburzenia adaptacyjne. Dodatkowo zauważyć należy, że doznane obrażenia ciała skutkowały znacznym obniżeniem sprawności psychofizycznej powódki. Od dnia zdarzenia upłynął okres trzech lat, a powódka do chwili obecnej nie powróciła do stanu zdrowia sprzed wypadku. Przed wypadkiem powódka była osobą sprawą fizycznie i aktywną umysłowo. Na skutek długotrwałego okresu leczenia utraciła dotychczasowe koleżanki i stała się osobą wyobcowaną.

Na ocenę cierpień psychicznych związanych z doznanych uszczerbkiem na zdrowiu ma wpływ wiek powódki, okres w którym doszło do powstania uszczerbku i jego wpływ na obowiązki szkolne i możliwość korzystania z przerwy wakacyjnej, niemożność wykonywania ulubionego sportu, utrata kontaktów towarzyskich. Mając na uwadze młody wiek powódki konsekwencje wypadku i ograniczenia z nim związane tym bardziej dotkliwie były odczuwalne przez powódkę, która przed zdarzeniem była osobą aktywną fizycznie.

Zdaniem Sądu, opisane przez powódkę, a odczuwane do dzisiaj skutki urazu uzasadniają ustalenie zadośćuczynienia na poziomie wyższym niż uczyniła to w toku postępowania likwidacyjnego strona pozwana. Biorąc pod uwagę okoliczność, że owo zadośćuczynienie musi mieć realne, ekonomiczne znaczenie dla samej osoby poszkodowanej,

a także biorąc pod uwagę wypłacenie przez stronę pozwaną kwoty, Sąd uznał, że nie będzie wygórowanym zadośćuczynienie w wysokości 30.000,00 zł. co z sumą już wcześniej wypoconą powódce wyniesie 50.000,00 zł. Powódka w chwili zdarzenia miała ukończone 16 lat była uczennicą I klasy Liceum Ogólnokształcącego i nie osiągała żadnych dochodów z tytułu pracy zarobkowej. W tej sytuacji należało stwierdzić, że zadośćuczynienie dodatkowo w kwocie 30.000,00 zł. w pełni zrealizuje swoją funkcję kompensacyjną i będzie stanowiło dla powódki realną ekonomicznie wartość.

Żądanie w zakresie kosztów opieki zasługiwało w ocenie Sądu na uwzględnienie w całości, z uwagi na brzmienie art. 444 § 1 k.c. Powódka bowiem w toku postępowania wykazała, że w okresie bezpośrednio po wypisaniu ze szpitala istniała przez trzy miesiące konieczność sprawowania opieki nad powódką w wymiarze 8 godzin dziennie, w następnych trzech miesiącach opieka ta mogła wystarczyć w wymiarze 4 godzin dziennie. Po usunięciu łączników metalowych z uda prawego powódka bezpośredniej opieki osób trzecich nie wymagała. Tymczasem strona pozwana przyznając powódce odszkodowanie z tytułu kosztów opieki osób trzecich w kwocie 2.198,40 zł. uwzględniła do obliczeń wymiar opieki dziennej na 3 godziny i czas trwania opieki na cztery miesiące oraz stawkę za godzinę w wysokości najniższego miesięcznego wynagrodzenia netto w chwili zdarzenia.

Żądanie zwrotu kosztów opieki w kwocie 1.209,60 zł. zasługiwało zatem na pełne uwzględnienie. Zauważyć należy, że przy określeniu jego wysokości powódka wzięła pod uwagę już wcześniej wypłacone przez pozwanego świadczenia z tego tytułu w kwocie 2.198,40 zł.. Wysokość odszkodowania z tego tytułu stanowi iloczyn 90 dni x 8 h x 8 zł. oraz 90 dni x 4 h x 8 zł. = 8.640 zł., co po uwzględnieniu kwoty wypłaconej daje sumę 6.441,60 zł. Nade wszystkim Sąd zauważa, że ocena żądania w zakresie kosztów opieki w żadnym wypadku nie może być uzależniona od tego, czy powódka w rzeczywistości takie koszty poniosła – oceniana jest w tym przypadku jedynie okoliczność, iż powódka opieki wymaga.

W świetle art. 444 § 1 k.c. zasadne było również roszczenie powódki o zapłatę kwoty 1.209,60 zł. tytułem zwrotu kosztów psychoterapii. W piśmiennictwie prawniczym i orzecznictwie przyjmuje się, że odszkodowanie przewidziane w art. 444 § 1 k.c. obejmuje wszelkie wydatki (koszty) pozostające w związku z uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, jeżeli są konieczne (niezbędne) i celowe (np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2008 r., II CSK 425/07, M. Praw. 2008, nr 3, s. 116). Pojęcie „wszelkie koszty” oznacza koszty różnego rodzaju, których nie da się z góry określić, a których ocena, na podstawie okoliczności sprawy, należy do sądu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2008 r., II CSK 425/07, LEX nr 378025). Jednak, jak słusznie się zauważa, celowość ponoszenia wszelkich wydatków może być związana nie tylko z możliwością uzyskania poprawy stanu zdrowia, ale też z potrzebą utrzymania tego stanu, jego nie pogarszania (por. wyrok SN z dnia 26 stycznia 2011 r., IV CSK 308/10, LEX nr 738127). W grupie wydatków celowych i koniecznych, pozostających w związku z uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia tradycyjnie wymienia się koszty leczenia (pobytu w szpitalu, pomocy pielęgniarstwa, koszty leków), specjalnego odżywiania się, nabycia protez i innych specjalistycznych aparatów i urządzeń (np. protez, kul, aparatu słuchowego, wózka inwalidzkiego). Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego w skład żądanej z tego tytułu sumy wchodziły koszty konsultacji specjalistycznych. Biegli sądowi z zakresu psychiatrii i psychologii potwierdzili, że leczenie psychoterapeutyczne i psychofarmakologiczne winno być kontynuowane w ramach kontrolnych wizyt psychiatrycznych oraz spotkań psychoterapeutycznych w wymiarze 1 godziny tygodniowo. Specyfika urazów doznanych przez powódkę pozwala stwierdzić, że ich poniesienie było niezbędne ze względu na chęć polepszenia stanu zdrowia powódki. Z kolei ze względu na specyfikę funkcjonowania polskiej służby zdrowia, powódce nie można zarzucić, że mogła ona poddać się w tak krótkim terminie analogicznemu leczeniu i badaniom w zakresie refundowanym.

O odsetkach Sąd orzekł w oparciu o art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Rozstrzygając o obowiązku zapłaty odsetek od zasądzonej kwoty Sąd oparł się na art.14 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2003.124. (...) z późn. zm.) mając na uwadze granice żądania pozwu w zakresie odsetek oraz fakt, że powódka już przed wniesieniem pozwu pismem z dnia 31 stycznia 2011 r. zgłosiła stronie pozwanej szkodę na swojej osobie, a strona pozwana podjęła w dniu 07 marca 2011 r. decyzję o wysokości należnego – jej zdaniem -

powódce zadośćuczynienia. Ponieważ jednak, wysokość przyznanego wówczas powódce zadośćuczynienia oraz zwrotu kosztów leczenia i opieki była już wówczas zbyt niska, to mając na uwadze granice żądania pozwu należało stwierdzić, że w dniu 08 marca 2011 r. strona pozwana pozostawała w opóźnieniu z zapłatą kwoty 30.000,00 zł zasądzonej w pkt I wyroku. W ocenie Sądu błędny jest bowiem pogląd, iż datą wymagalności roszczenia o zadośćuczynienie jest dzień uprawomocnienia się wyroku zasądającego to roszczenie. Zgodnie bowiem z zasługującym na aprobatę stanowiskiem wyrażonym w najnowszym orzecznictwie sądowym jeżeli zobowiązany nie płaci zadośćuczynienia w terminie wynikającym z przepisu szczególnego (tu: art. 14 wyżej cyt. ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych) lub w terminie ustalonym zgodnie z art. 455 in fine k.c., uprawniony nie ma niewątpliwie możliwości czerpania korzyści z zadośćuczynienia, jakie mu się należy już w tym terminie. W konsekwencji odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia należnego uprawnionemu już w tym terminie powinny się należeć od tego właśnie terminu. Stanowiska tego nie podważa pozostawienie przez ustawę zasądzenia zadośćuczynienia i określenia jego wysokości w pewnym zakresie uznaniu sądu. Przewidziana w art. 445 § 1 i art. 448 k.c. możliwości przyznania przez sąd odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia za krzywdę nie zakłada bowiem dowolności ocen sądu, a jest jedynie konsekwencją niewymiernego w pełni charakteru okoliczności decydujących o doznaniu krzywdy i jej rozmiarze. Mimo więc pewnej swobody sądu przy orzekaniu o zadośćuczynieniu, wyrok zasądający zadośćuczynienie nie ma charakteru konstytutywnego, lecz deklaratywny (tak m.in. SN w wyrokach z dnia 18 lutego 2011 r., I CSK 243/10, z dnia 14 stycznia 2011 r., I PK 145/10, tak też SO we Wrocławiu w sprawie II Ca 1350/12).

Podobnie należało wyznaczyć datę pozostawania w opóźnieniu przez stronę pozwaną z zapłatą kwoty 1.209,60 zł, przyjmując za datę wymagalności roszczeń z tego tytułu dzień 17 maja 2011 r. tj. datę wydania decyzji przez stronę pozwaną.

Uzasadnione było także żądanie pozwu w tej części, jaka odnosiła się do odsetek od kwoty 1.120,00 zł. z tytułu zwrotu kosztów leczenia liczonych od dnia następnego po upływie terminu 30 dni na wydanie decyzji przez stronę pozwaną po otrzymaniu wezwania do zapłaty z dnia 23 lipca 2013 r. Zgodnie z art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (DzU 2013 Nr 392 t.j.) zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. W przypadku gdyby wyjaśnienie w terminie, o którym mowa w ust. 1, okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie, chyba że ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w pkt I sentencji wyroku.

W pozostałym zakresie żądanie zapłaty zadośćuczynienia podlegało oddaleniu jako niezasadne. Sąd nie znalazł bowiem podstaw do uwzględnienia żądania pozwu w całości z uwagi przede wszystkim na wiek powódki oraz jej sytuację materialną. Ocena kryteriów decydujących o wysokości zadośćuczynienia zależy od okoliczności konkretnej sprawy. Wysokość zadośćuczynienia pieniężnego powinna uwzględniać aktualne warunki oraz stopę życiową społeczeństwa, kraju, w którym mieszka poszkodowany. Najbliższym punktem odniesienia powinien być poziom życia osoby, której przysługuje zadośćuczynienie, gdyż jej stopa życiowa rzutować będzie na rodzaj wydatków konsumpcyjnych mogących zrównoważyć doznane cierpienie. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2008 r. II CSK 78/08 LEX nr 420389)

Na podstawie ustalonego stanu faktycznego nie można bowiem wyolbrzymiać ponad właściwą miarę rozmiaru krzywdy doznanej przez powódkę. Należy bowiem zauważyć, że mimo wypadku komunikacyjnego, powódka jest nadal osobą czynną, nie stała się osobą głęboko upośledzoną, obłożnie chorą czy wymagającą stałej opieki innej osoby, co przykładowo uzasadniałoby ustalenie wysokości zadośćuczynienia na wyższym poziomie. W najnowszym orzecznictwie sądowym wskazuje się też, że odpowiedniość sumy zadośćuczynienia, o której stanowi art. 445 § 1

k.c. ma służyć złagodzeniu negatywnych doznań, ale nie może być jednocześnie źródłem wzbogacenia (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 listopada 2010 r., IV CSK 126/10).

Przyczyną oddalenia powództwa w zakresie żądania odszkodowania za zniszczoną w wyniku wypadku odzież był fakt, że strona pozwana wypłaciła już powódce odszkodowanie w wysokości 300 zł. Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Tymczasem powódka nie wykazała żadnego rachunku czy innego dokumentu potwierdzającego rzeczywistą wartość zniszczonych rzeczy. Co więcej, sama powódka nie była w stanie stwierdzić czy odzież, którą powódka miała na sobie w dniu wypadku uległa takiemu zniszczeniu, iż nie nadawała się już do użytku.

O powyższym orzeczono w pkt II sentencji wyroku.

Zasadne było roszczenie powódki w zakresie ustalenia na przyszłość odpowiedzialność strony pozwanej wobec powódki za skutki wypadku z dnia 24 listopada 2010 r. Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego istnieje prawdopodobieństwo, że w przyszłości może dojść do nawrotu określonego w stanie faktycznym stanu chorobowego, będącego niewątpliwym następstwem wypadku. Na rokowanie co do sprawności organizmu powódki na przyszłość rzutować również może koślawe ustawienie kolana prawego, obecnie niewielkiego stopnia, lecz zauważalne. Pod wpływem obciążenia zniekształcenie to może się w przyszłości powiększyć i wymagać dalszego leczenia ortopedycznego. Nie ma przy tym decydującego znaczenia stopień prawdopodobieństwa wystąpienia tego skutku w przyszłości, gdyż nawet jeśli jest on nieznaczny, ale jednak istnieje, roszczenie powódki w tym zakresie należy uznać za zasadne w oparciu o przepis art. 189 k.p.c. i z tego względu należało zatem orzec jak w pkt III wyroku.

Orzeczenie w przedmiocie kosztów procesu oparto na podstawie art. 100 k.p.c. zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Powódka wygrała proces w 76 %, koszty jakie poniosła w związku postępowaniem to kwota 7.162,80 zł. (koszty zastępstwa prawnego w kwocie 4.817,00 zł., wydatki pełnomocnika związane z dojazdem na rozprawy w wysokości 275,80 zł., 1070 zł. tytułem opłaty od pozwu oraz tytułem zaliczki na biegłego kwotę 1.000 zł.). Strona pozwana wygrała proces w 24 % a koszty jakie poniosła na ten cel wynoszą 2.417 zł. Powódka zobowiązana była zatem do zwrotu stronie pozwanej kwoty 580,08 zł (24 % z 2.417 zł.) natomiast strona pozwana na rzecz powódki kwoty 5.443,73 zł. (76 % z 7.162,80 zł.), dlatego ostatecznie Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 4.863,65 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu, o czym orzekł w pkt IV sentencji wyroku.

Jednocześnie w pkt V sentencji wyroku Sąd nakazał stronie pozwanej jak i powódce uiścić na rzecz Skarbu Państwa tytułem brakującej opłaty sądowej od pozwu kwotę 803,00 zł od strony pozwanej oraz kwotę 254,00 zł od powódki.

Zarządzenie:

1/(...)

2/ (...)

3/ (...)